اخبار

نبود وجود شواهد خرابکاری در سقوط بالگرد شهید رئیسی

سخنگوی قوه قضائیه درباره پرونده سقوط بالگرد رئیس‌جمهور شهید اعلام کرد این پرونده در سازمان قضایی نیروهای مسلح تشکیل شده و ابعاد مختلف آن در حال بررسی است. اصغر جهانگیر افزود: گزارش‌هایی از ضابطان مختلف دریافت شده و تا امروز هیچ‌گونه ادله یا شاهدی که نشان‌دهنده اقدامات خرابکارانه یا تروریستی در جریان سقوط بالگرد باشد، به دست نیامده است. وی تأکید کرد: تحقیقات همچنان ادامه دارد و نتایج تکمیلی پس از اتمام تحقیقات اطلاع‌رسانی خواهد شد.

تصویب پرداخت ۹۹۵ همت مطالبات بازنشستگان در بودجه ۱۴۰۴

سخنگوی کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۴ به جلسه روز گذشته این کمیسیون برای بررسی ایرادات مجمع تشخیص مصلحت نظام به لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ اشاره کرد و گفت: بخش عمده‌ای از ایرادات هیات عالی مجمع به این لایحه مربوط به مغایرت احکام بودجه با سیاست‌های کلی نظام بود که پس از رفع، ۱۴ مورد آن به اتمام رسید. رحیم زارع افزود: در ادامه، بررسی ایراداتی که اعضای هیات عالی مجمع همچنان برخی بندهای آن را مغایر با سیاست‌های کلی نظام می‌دانستند، در دستور کار قرار گرفت. یکی از این مصوبات مهم، مربوط به متناسب‌سازی حقوق و مطالبات بازنشستگان بود که دولت را مکلف به پرداخت ۹۹۵ هزار میلیارد تومان از مطالبات بازنشستگان و بازنشستگان فرهنگی در سال ۱۴۰۴ می‌کند. همچنین به دولت اجازه داده شد تا برای پرداخت این مطالبات، نسبت به جابه‌جایی ردیف‌های بودجه‌ای اقدام کند. وی در پایان گفت: هنوز برخی ایرادات در قالب عدم مغایرت با سیاست‌های کلی نظام باقی مانده که در جلسات آتی مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

پزشکیان:

می‌کوشیم معیشت مردم از تهدیدات خارجی آسیب نبیند

مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور در دیدار شهردار و معاونان شهرداری تهران که شامگاه سه‌شنبه برگزار شد، با اشاره به آغاز به کار دولت جدید آمریکا گفت: دولت چهاردهم همه تلاش خود را به‌کار خواهد گرفت تا زندگی و معیشت مردم از ناحیه تهدیدات و اقدامات خارجی آسیب نبیند.

قالیباف:

مردم رمز پیروزی و تداوم انقلاب اسلامی هستند

رئیس مجلس شورای اسلامی صبح دیروز در گردهمایی ستادهای دهه فجر، بر نقش محوری مردم در حفظ و تداوم انقلاب اسلامی تأکید کرد و اظهار داشت: حضور مردم در صحنه‌های مختلف زندگی عمومی، عاملی است که هیچ جایگزینی برای آن وجود ندارد. بدون حضور مردم، انقلاب و نظام اسلامی قادر به پیشرفت و حفظ ارزش‌های خود نخواهد بود. محمدباقر قالیباف تأکید کرد: حضور مردم، رمز پیروزی و تداوم انقلاب اسلامی است و بدون آن، حفظ نظام و ارزش‌های انقلاب ممکن نیست.

خطیب:

فشارهای آمریکا برای مذاکره تحمیلی افزایش می‌یابد

وزیر اطلاعات در همایش سیاسی فرماندهان و مسؤولان ارتش جمهوری اسلامی ایران، با تبریک و تسلیت شهادت حجت‌الاسلام‌والمسلمین رازینی و حجت‌الاسلام‌والمسلمین مقیسه گفت: به طور روشن آمریکایی‌ها قدم جدی برای فشار و ایجاد زمینه مذاکره تحمیلی را بر ایران افزایش خواهند داد و هر روز با پیشنهادهای به ظاهر اغواکننده، چه از جنبه تطمیعی و چه تهدیدی اقدام خواهند کرد و این نکته مهمی است که باید به آن توجه کنیم. آمریکایی‌ها در طول انقلاب اسلامی همواره بر مذاکره دمیده‌اند و برخلاف آن عمل کرده‌اند و مهم‌تر از همه این است که ما بر اساس آنچه امتیاز قدرت مقاومت، انقلاب اسلامی و رهنمودهای رهبر عزیز و امام راحل است، با اتکای ایران به خود، استقلالش و عدم تأثیرپذیری از قدرت‌ها و فشارها و ظلم‌ها، همچنان این مسیر را با جدیت دنبال کنیم.

حجت‌الاسلام‌والمسلمین سیداسماعیل خطیب افزود: اگر صبر و استقامت باشد، ما هم اقتصاد کشور و استقلال خود را حفظ می‌کنیم و هم می‌توانیم با آن روحیه فداکاری و جهادی و شهادت‌طلبی این مرحله را با قدرت بگذرانیم اما اگر وادادگی و واگرایی باشد و اگر این بوق و کرناهای مذاکره، شیفتگی، هراس و ترس بر ما غلبه کند، بازنده خواهیم بود. دشمن مذاکره رودررو را برای یک تعامل طرفینی و به اصطلاح امروزی‌ها یک بازی برد ـ برد نمی‌خواهد؛ آن را برای یک مذاکره آمریکایی می‌خواهد. او می‌گوید هسته‌ای نداشته باشید، موشکی‌تان را محدود کنید، در منطقه حضور نداشته باشید، دست از مقاومت بردارید، با رژیم صهیونیستی صلح کنید که نتیجه آن غیر از ذلت و خواری و شکست چیزی نخواهد بود. وی با اشاره به آخرین مذاکرات گفت: آمریکایی‌ها توافقاتی را انجام دادند و عمل نکردند، بنابراین تنها راه موفقیت ما ادامه سیاست و راهبرد مقاومت است و باید این نگاه فرامرزی را در امنیت، در بنیه دفاعی و بازدارندگی نظامی، به آن توجه داشته باشیم؛ شاید شرایط تغییر کند و ما هم باید شیوه‌هایی نو در پیش بگیریم.

آیت‌الله جنتی:

انقلاب اسلامی با ترورها متوقف نمی‌شود

آیت‌الله احمد جنتی، دبیر شورای نگهبان با اشاره به شهادت حجج اسلام رازینی و مقیسه عنوان کرد: دشمنان تصورشان این است که با حذف افراد می‌توانند حرکت عزتمندانه‌ای را که با پیروزی انقلاب آغاز شده، متوقف کنند در حالی که انقلاب اسلامی امروز به مکتب بالنده جهانی تبدیل شده است.

رهبر انقلاب در دیدار صدها نفر از کارآفرینان، سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی:
نظام تصمیم‌گیری و اجرایی به مفهوم واقعی کلمه «باید» به بخش خصوصی کمک و موانع پیشرفت آن را رفع کنند

پیشگام پیشرفت

آتش‌بس و پیروزی غزه نشانه‌ای آشکار از تحقق پیش‌بینی زنده بودن و زنده ماندن مقاومت است

گروه سیاسی: رهبر حکیم انقلاب اسلامی صبح دیروز در دیدار صدها نفر از کارآفرینان، سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی، پیشرفت‌ها و ابتکارات بخش خصوصی را مایه امید و حرکت خواندند و با ضروری دانستن کار جدی رسانه‌ای برای آگاه شدن مردم بویژه جوانان از این دستاوردهای خرسندکننده، تأکید کردند: نظام تصمیم‌گیری و اجرایی کشور به عنوان یک الزام کاملا جدی، به بخش خصوصی کمک کند و موانع را از مسیر تحرک و پیشرفت آن بردارد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، رهبر انقلاب در این دیدار همچنین با اشاره به پیروزی مقاومت غزه گفتند: آنچه در مقابل چشم دنیا در حال رخ دادن است، شبیه افسانه است. حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای جلسه دیروز (چهارشنبه سوم بهمن) را بسیار شیرین و مفید و سخنان و گزارش‌های فعالان اقتصادی را بویژه با توجه به تلاش دشمنان برای ایجاد فضای یأس و ناامیدی، مایه حیات و پیشرفت برشمردند و گفتند: متاسفانه به علت کم‌کاری‌های رسانه‌ای، جوانان، دانشجویان و قشرهای دیگر از این خبرهای خوش و پیشرفت‌های به دست آمده مطلع نیستند که مسؤولان این امر باید با بحث و بررسی دقیق، یک کار مهم رسانه‌ای را در این زمینه برنامه‌ریزی و اجرا کنند.

ایشان با اشاره به ۵ دیدار با فعالان اقتصادی در سال‌های اخیر گفتند: سال ۹۸ و در اوج تحریم‌ها و تهدیدهای مضاعف، تولیدکنندگان و کارآفرینان را فرماندهان خط مقدم جنگ اقتصادی نامیدیم و رشد تولید را خواستار شدیم که جلسات سال‌های بعد نشان داد بخش خصوصی در روند افزایش قدرت و خلاقیت حرکت می‌کند و امسال هم مشخص شد فعالان اقتصادی با تجربیات میدانی خود، به دنبال گسترش تولید و افزایش سرمایه‌گذاری هستند.

رهبر انقلاب با اشاره به بازدید از نمایشگاه پیشگامان پیشرفت افزودند: این نمایشگاه بخش کوچکی از واقعیات کشور را نشان می‌دهد اما در عین حال آشکار می‌کند بخش خصوصی با وجود فشارها و تحریم‌ها و تهدیدات، به سطح قابل قبولی از پیشرفت دست یافته و حرکت کشور رو به جلو است که باید این نعمت بزرگ الهی را قدر بدانیم.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: اگرچه بخش خصوصی در زمینه اقتصاد از مصادیق پیشرفت کشور است اما در عرصه علم و تحقیق و بخش‌های دیگر هم نشانه‌های پیشرفت آشکار است؛ البته مشکلات، عیوب و نواقص هم کم نیست که رفع آنها به ما مسؤولان بازمی‌گردد.

ایشان توجه مسؤولان به ظرفیت‌ها و توانایی‌های داخلی را بویژه با توجه به تحریم‌ها و فشارها، کاملا ضروری دانستند و افزودند: باید از این ظرفیت‌ها کمال بهره را ببریم.

رهبر انقلاب بازدید سران ۳ قوه و دیگر مسؤولان را از نمایشگاه پیشگامان پیشرفت، مفید و ضروری خواندند و گفتند: سال گذشته نیز شهید رئیسی پس از بازدید از نمایشگاه بسیار خرسند و امیدوار شده بود.

ایشان دغدغه‌مندی سرمایه‌گذاران بخش خصوصی برای پیشرفت کشور را نقطه برجسته نمایشگاه و دیدار دیروز خواندند و گفتند: البته موضوع درآمد نیز طبعا مورد توجه سرمایه‌گذاران است اما مشخص است غالبا، بیشتر از توجه به افزایش درآمد، به حل مشکلات و پیشرفت کشور توجه دارند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تاکید بر وظیفه جدی مسؤولان برای رفع گله‌های فعالان اقتصادی گفتند: نظام تصمیم‌گیری و اجرایی به مفهوم واقعی کلمه «باید» به بخش خصوصی کمک و موانع پیشرفت آن را رفع کنند.

ایشان برخی اقدامات دستگاه‌های دولتی و نظارتی را به «ایجاد سرعت‌گیر» در مسیر تحرک بخش خصوصی تشبیه کردند و گفتند: یک مساله که انسان را شرمنده می‌کند، واردات تولیدات مشابه داخل است که عملا به ضرر کارگر و تولیدکننده است و راه را برای به زانو درآمدن سرمایه‌گذار داخلی در مقابل رقبای خارجی هموار می‌کند. رهبر انقلاب پیگیری آقای عارف، معاون اول رئیس‌جمهور از وزیران را برای رفع چنین موانعی، الزامی برشمردند و گفتند ممکن است رفع موانع نیاز به اصلاح قوانین و مقررات داشته باشد که باید انجام شود.

ایشان کمک به بخش خصوصی را به معنای سهل‌انگاری در قبال برخی سوءاستفاده‌کنندگان ندانستند و افزودند: باید در عین افزایش مراقبت‌ها، کمک‌ها را هم برای کسانی که خواهان پیشرفت کشور هستند افزایش داد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای عمل به سیاست‌های اصل ۴۴ را اقدامی مهم در رفع موانع رشد اقتصادی کشور خواندند و گفتند: این سیاست‌ها مورد تایید همه مسؤولان و صاحبنظران قرار گرفت اما مسؤولان ذی‌ربط با وجود توصیه‌های مکرر، به آن عمل نکردند و این مساله از علل تنزل اقتصادی کشور در دهه ۹۰ بود. ایشان با ابراز خرسندی از تشکیل کارگروه‌های تخصصی در بخش خصوصی برای دستیابی به رشد ۸ درصد افزودند: این صاحبنظران با بررسی توانایی‌ها و آماده کردن طرح‌های سرمایه‌گذاری، راه‌حل مشکلات را مشخص کرده‌اند که مسؤولان دولتی باید جداً نتایج کار این کارگروه‌ها را دنبال و اجرا کنند.

رهبر انقلاب با انتقاد از کسانی که تحقق رشد اقتصادی ۸ درصد را امکان‌ناپذیر می‌دانند و آن را به سرمایه‌گذاری‌های ناممکن و هنگفت خارجی منوط می‌کنند، افزودند: صاحبنظرانی که در کارگروه‌های تخصصی، رشد ۸ درصد را پیگیر هستند، آن را به «اینگونه سرمایه‌گذاری‌های خارجی» منوط نکرده‌اند و با تمرکز بر توانایی‌های داخلی به دنبال تحقق آن هستند و دولت باید حتما به آنها توجه و کمک کند. ایشان با اشاره به ضرورت استمرار رشد بالای اقتصادی گفتند: رشد ۸ درصدی البته معجزه نمی‌کند اما اگر استمرار یابد و عوائد و نتایج آن عادلانه تقسیم شود، وضع کشور تغییر محسوس خواهد کرد. رهبر انقلاب حضور در مجامعی مانند بریکس را هم مهم دانستند و با اشاره به ضرورت فعالیت مسؤولان دیپلماسی کشور برای بهره‌مندی حداکثری از این فرصت بزرگ گفتند: سامانه مالی بریکس که تبادل مالی با ارزهای کشورهای عضو را ممکن می‌کند، ظرفیت مهمی است.

ایشان حذف هر چه ممکن دلار از مبادلات تجاری را ضروری برشمردند و گفتند: این کار که رئیس‌جمهور محترم هم به دنبال آن هستند، کاری بزرگ و مهم و در کارزار اقتصادی، حرکتی بسیار قاطع و تعیین‌کننده است و بانک مرکزی باید میدان را برای تخصیص ارزهای دیگر باز کند، البته انجام آن عکس‌العمل‌هایی خواهد داشت اما دست کشور را قوی‌تر می‌کند.

ایشان با اشاره به گلایه دیروز یکی از تولیدکنندگان در نمایشگاه مبنی بر طولانی‌تر شدن زمان صدور یک مجوز با وجود تذکر این موضوع در سخنرانی سال گذشته شان، خاطرنشان کردند: من از این مساله واقعا شرمنده شدم. این مسائل را باید حل کرد و حل آنها در گرو باور و پای‌بندی عملی به ضرورت کمک به بخش خصوصی است، به گونه‌ای که بخش خصوصی احساس کند پشتش به کمک‌های دولتی گرم است و امور بدون مانع‌تراشی، سهل و روان انجام می‌شود.

رهبر انقلاب در بخش دیگری از سخنان‌شان، آتش‌بس و پیروزی غزه را نشانه‌ای آشکار از تحقق پیش‌بینی زنده بودن و زنده ماندن مقاومت خواندند و گفتند: آنچه در مقابل چشم دنیا در حال رخ دادن است، شبیه افسانه است که دستگاه جنگی عظیمی همچون آمریکا، بی‌اعتنا به مفاهیم انسانی، بمب‌های سنگرشکن به رژیم ظالم و خونخوار صهیونی بدهد و آن رژیم سفاک و بی‌رحم ۱۵ هزار کودک را در خانه و بیمارستان بمباران کند اما نتوانند اهداف خود را محقق کنند.

ایشان با تأکید بر اینکه اگر امکانات آمریکا نبود، رژیم صهیونیستی در همان هفته‌های اول به زانو درمی‌آمد، افزودند: رژیم صهیونیستی در این یک سال و چند ماه هر چه توانست جنایت و خانه‌ها، بیمارستان‌ها، مساجد و کلیساها را در مساحت کوچکی مثل غزه بمباران کرد اما در نهایت نه تنها نتوانست به هدفی که رئیس بدبخت و روسیاه آن معین کرده بود، یعنی نابودی حماس و اداره غزه بدون مقاومت دست یابد، بلکه ناچار شد با همان حماس سر میز مذاکره بنشیند و شرایط آن را برای آتش‌بس قبول کند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای سرزندگی و پیروزی مقاومت در ماجرای غزه را مصداق تحقق سنت الهی پیروزی در صورت مقاومت خواندند و گفتند: هر جا از طرف بندگان خوب خدا ایستادگی باشد، پیروزی حتمی است. ایشان با اشاره به سخنانی ناشی از توهم و خیالبافی مبنی بر ضعیف شدن ایران تأکید کردند: آینده نشان خواهد داد چه کسی ضعیف شده است، همچنان که صدام نیز به خیال ضعیف شدن ایران، تهاجم را آغاز کرد و ریگان هم با همین خیال به او کمک‌های آنچنانی کرد اما سرانجام آن دو و ده‌ها متوهم دیگر، همه به درک واصل شدند و جمهوری اسلامی روزبه‌روز رشد کرد که این تجربه به فضل الهی قابل تکرار است.

در ابتدای این دیدار ۱۳ نفر از تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی بخش خصوصی، آقایان و خانم‌ها:

پیام خلیلی از حوزه تجهیزات صنایع نفت و گاز، رضا حاجی‌کریم از صنعت آب و فاضلاب، زهره منوچهری فعال حوزه زعفران، گیاهان دارویی و بخش تعاونی، علی مخدومی تولیدکننده پره‌های داغ توربین گازی، شهریار صفاری فعال حوزه دامپروری و صنایع لبنی، رضا رضایی تولیدکننده قطعات خودرو، مجتبی دستمالچیان از صنعت نساجی، منصور نجمی‌نیا از صنعت معدن، علیرضا فرهادی فعال حوزه اینترنت اشیا و میکروالکترونیک، صدف تاجر تولیدکننده کالاهای مادر و کودک، مسعود پورجولا از صنعت گاز و LNG، مهام مؤمنی فعال حوزه انرژی و سیدامیر مؤید علائی فعال حوزه سانتریفیوژهای صنعتی به بیان پیشرفت‌ها، چالش‌ها و پیشنهادها پرداختند.

طراحی و اجرای الگوهای نوین جذب و آموزش دانشجویان صنعتی، ضرورت ایجاد وحدت رویه و ثبات در بخشنامه‌های مالی دولت، لزوم متناسب‌سازی قوانین تأمین مالی شرکت‌های دانش‌بنیان در نظام بانکی، سهم پایین تعاونی‌ها از اقتصاد کشور، توانمندسازی کشور در رقابت بین‌المللی، تخصیص نقشه راه ۲۰ ساله برای صنعت خودرو به عنوان سند بالادستی و ایجاد ثبات بلندمدت در قوانین این حوزه، توجه به ظرفیت‌های صنعت نساجی با جلوگیری از واردات بی‌رویه پارچه‌های خارجی و قاچاق پوشاک، ضرورت الزام‌بخشی دولت و صنایع مادر به استفاده از فناوری‌های هوشمند، لزوم ارائه مشوق به صنایع فعال در مناطق کمتربرخوردار و ضرورت مبارزه قاطع با هر گونه فساد در ارتباط با مسائل بخش خصوصی از جمله محورهای مطرح شده سخنرانان این مراسم بود.

ترامپ در مراسم تحلیف خود، ناخواسته پرهزینه بودن لایحه CFT را به ایران گوشزد کرد

FATF علیه نفت

مصطفی نصری: اظهارات اخیر دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور ایالات متحده در مراسم تحلیف خود مبنی بر «تلاش برای توقف درآمدهای نفتی ایران» با ادعای «جلوگیری از تأمین مالی گروه‌های تروریستی» بار دیگر حساسیت موضوع پیچیده تصویب لوایح مرتبط با گروه اقدام مالی FATF را به اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام که در حال بررسی مجدد لوایح ذیل (FATF) هستند گوشزد می‌کند. از جمله این لوایح، کنوانسیون مبارزه با تأمین مالی تروریسم (CFT) است که همچنان محل بحث و جدال در مجمع تشخیص مصلحت نظام ایران باقی مانده است. تصویب یا عدم تصویب این لایحه می‌تواند پیامدهای گسترده سیاسی، اقتصادی و امنیتی برای ایران داشته باشد.

■ تضمین برای متضرر شدن از FATF وجود دارد، برای منفعت از آن نه!

اظهارات چند روز پیش عباس عراقچی، وزیر خارجه درباره عدم تضمین منفعت اقتصادی ایران از خروج از لیست سیاه گروه اقدام مالی، بار دیگر این پرسش را مطرح می‌کند که پیوستن به این نهاد چه تاثیری بر اقتصاد و سیاست خارجی ایران خواهد داشت. از یک سو، برخی حامیان این لوایح معتقدند الحاق به کنوانسیون‌های مرتبط با مبارزه با تأمین مالی تروریسم می‌تواند زمینه را برای کاهش فشارهای مالی و بانکی فراهم کند. از سوی دیگر، تجربه نشان داده است حتی در صورت خروج ایران از لیست سیاه، موانع دیگری همچنان پابرجا خواهد ماند که می‌تواند اثرات مثبت این اقدام را خنثی کند.

ساختار تحریم‌های آمریکا علیه ایران به گونه‌ای طراحی شده که بانک‌های بین‌المللی، صرف نظر از موقعیت ایران در فهرست گروه اقدام مالی، همچنان از همکاری با تهران اجتناب کنند. این مساله ریشه در سیاست‌های تنبیهی واشنگتن دارد که شرکت‌های خارجی را در صورت تعامل با ایران، هدف تحریم‌های ثانویه قرار می‌دهد. بنابراین حتی اگر ایران تمام استانداردهای گروه اقدام مالی را رعایت کند، بانک‌های بین‌المللی همچنان از ترس اقدامات تنبیهی آمریکا حاضر به همکاری نخواهند بود. در سوی دیگر، سیاست‌های آمریکا به طور صریح نشان می‌دهد تصویب لایحه CFT یا همان لایحه مبارزه با تأمین مالی تروریسم می‌تواند به عنوان ابزاری برای محدود کردن توانایی تهران در حمایت از گروه‌های مقاومت منطقه‌ای به کار گرفته شود. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا با تأکید بر جلوگیری از دسترسی ایران به منابع مالی حاصل از فروش نفت به نوعی تضمین داده این فرآیند به ضرر ایران تمام خواهد شد. به عبارت دیگر، برخلاف منفعت نامشخصی که حامیان FATF از آن سخن می‌گویند، ضررهای احتمالی این اقدام از سوی مخالفان آن قطعی تلقی می‌شود.

■ ترامپ همچنان بر مدار سیاست فشار حداکثری به ایران

اظهارات اخیر دونالد ترامپ درباره ادامه سیاست فشار حداکثری علیه ایران بار دیگر نشان‌دهنده رویکرد خصمانه واشنگتن در قبال تهران است. این سیاست که از زمان خروج آمریکا از توافق هسته‌ای (برجام) در سال ۲۰۱۸ تشدید شد، با هدف اعمال فشار اقتصادی بر ایران و تغییر رفتار سیاسی این کشور دنبال می‌شود. ترامپ با گفتن اینکه به دنبال ایجاد محدودیت در تجارت نفت ایران است، تلویحا بر تداوم و تشدید این سیاست تأکید کرد. سیاست فشار حداکثری یکی از ابزارهای اصلی سیاست خارجی ترامپ در قبال ایران بود. این سیاست شامل اعمال شدیدترین تحریم‌های اقتصادی علیه بخش‌های کلیدی اقتصاد ایران، بویژه صنعت نفت و گاز، محدودیت‌های بانکی و تحریم‌های ثانویه علیه شرکت‌ها و کشورهایی بود که با ایران همکاری می‌کردند. هدف اصلی این راهبرد، کاهش منابع مالی ایران و در نتیجه، اعمال فشار بر حکومت برای پذیرش خواسته‌های آمریکا بود.

■ CFT کجا را هدف گرفته است؟

یکی از مهم‌ترین نگرانی‌های موجود، محدود شدن ابزارهای راهبردی ایران در منطقه است. تهران همواره تأکید کرده حمایت از گروه‌های مقاومت بخشی از سیاست‌های کلان دفاعی و منطقه‌ای آن محسوب می‌شود. با این حال، در صورت پذیرش الزامات کنوانسیون مبارزه با تأمین مالی تروریسم، این امکان وجود دارد که جریان‌های مالی مرتبط با این گروه‌ها تحت نظارت شدید قرار گرفته و در نهایت دچار مشکل شوند.

گروه اقدام مالی یا FATF یک نهاد بین‌المللی است که هدف ادعایی آن مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم در سطح جهانی است. این نهاد استانداردهایی را تعیین می‌کند که اعضا و کشورهایی که خواهان تعاملات مالی بین‌المللی هستند باید آنها را رعایت کنند. یکی از این استانداردها الحاق به کنوانسیون مبارزه با تأمین مالی تروریسم (CFT) است.

CFT کنوانسیونی است که کشورهای عضو آن متعهد می‌شوند از هرگونه تأمین مالی گروه‌هایی که به عنوان تروریستی شناخته می‌شوند، جلوگیری کنند. در حالی که هدف اولیه این کنوانسیون، مبارزه با تروریسم در سطح بین‌المللی است، تفسیرهای مختلف از مفهوم «تروریسم» و استفاده ابزاری از آن توسط برخی کشورها، از جمله ایالات متحده، آن را به ابزاری سیاسی تبدیل کرده است. آمریکا و برخی متحدانش، گروه‌هایی نظیر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، حزب‌الله لبنان و حماس را به عنوان سازمان‌های تروریستی معرفی کرده‌اند. از منظر حقوقی و سیاسی، اگر ایران به CFT بپیوندد، این امر می‌تواند به معنای پذیرش محدودیت‌هایی باشد که از سوی آمریکا و متحدانش در تعریف تروریسم و اعمال فشار بر ایران تحمیل می‌شود. در نتیجه، امکان حمایت مالی ایران از گروه‌های مقاومت در منطقه محدود خواهد شد و این مساله می‌تواند بر سیاست‌های منطقه‌ای تهران تأثیر بگذارد.

با توجه به اینکه آمریکا و متحدانش تعریف خاص خود را از تروریسم دارند، تصویب CFT می‌تواند به معنای محدودیت در حمایت ایران از گروه‌های مقاومت تلقی شود. در صورتی که ایران ناچار به قطع یا کاهش حمایت مالی از گروه‌های مقاومت شود، روابط استراتژیک تهران با این گروه‌ها دچار آسیب می‌شود.

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و گروه‌های مقاومت مانند حزب‌الله لبنان، حماس و حشدالشعبی عراق، نقش مهمی در منطقه ایفا می‌کنند. ایالات متحده این گروه‌ها را که خواهان خروج آمریکا از منطقه و قطع کشتار مردم هستند، صرفا به دلیل حفظ منافع استعماری خود تروریستی می‌داند، در حالی که آنها نیروهای مقاومت مشروع در برابر تجاوزگری و اشغالگری هستند. با این قید، تصمیم درباره بررسی CFT یکی از حساس‌ترین موضوعاتی است که پیامدهای گسترده‌ای برای ایران خواهد داشت. اظهارات ترامپ و سیاست‌های خصمانه آمریکا، بر اهمیت اتخاذ یک تصمیم هوشمندانه تأکید می‌کند.

■ هر مذاکره‌ای باید مبتنی بر مطالبات عینی و مرحله‌ای باشد

یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیش روی ایران در سیاست خارجی و اقتصاد، اتکای بیش از حد به تعامل با کشورهای غربی است. تجربه سال‌های گذشته نشان داده آمریکا و متحدانش، بویژه در حوزه‌های مالی و بانکی، رویکردی غیرقابل‌اعتماد در قبال ایران داشته‌اند. از این رو، لازم است تهران استراتژی خود را بر پایه تنوع‌بخشی به روابط اقتصادی و سیاسی بنا کند تا از وابستگی بیش از حد به یک مسیر خاص اجتناب شود. یکی از راه‌های جایگزین، تقویت روابط اقتصادی با کشورهای آسیایی، آفریقایی و آمریکای لاتین است. قدرت‌های نوظهور اقتصادی مانند چین، هند و روسیه نیز از ظرفیت بالایی برای گسترش همکاری‌های تجاری و مالی برخوردارند. بسیاری از کشورهای آفریقایی نیز به دلیل نیاز به فناوری و سرمایه‌گذاری، می‌توانند به شرکای اقتصادی قابل اعتمادی برای ایران تبدیل شوند. از سوی دیگر، کشورهای آمریکای لاتین که اغلب سیاست‌هایی مستقل از غرب را دنبال می‌کنند، زمینه مناسبی برای توسعه تجارت و سرمایه‌گذاری مشترک با ایران دارند.

در کنار این رویکرد، اگر مذاکراتی با آمریکا نیز در دستور کار قرار گیرد، باید با الگویی متفاوت از گذشته پیش رود. تجربه توافق هسته‌ای نشان داد رویکرد ایران در اجرای یکجانبه تعهدات، بدون دریافت تضمین‌های کافی، منجر به خروج آمریکا از توافق و بازگشت تحریم‌ها شد. برای جلوگیری از تکرار این تجربه، هرگونه مذاکره باید بر اساس مطالبه‌گری عینی و گام‌به‌گام طراحی شود. به این معنا که تعهدات ایران مشروط به اقدامات عملی طرف مقابل باشد و اجرای توافق به صورت مرحله‌ای انجام شود.

در چنین مدلی، ایران باید برای هر گام، تعهدی مشخص از طرف مقابل دریافت کند و تنها در صورت تحقق این تعهد، گام بعدی خود را اجرا کند. این سازوکار نه‌تنها از تکرار تجربه تلخ توافق‌های یکجانبه جلوگیری می‌کند، بلکه آمریکا را در موقعیتی قرار می‌دهد که برای حفظ روند توافق، مجبور به انجام تعهدات خود شود. به این ترتیب، اگر آمریکا یا هر کشور دیگری به تعهدات خود پایبند نباشد، ایران نیز می‌تواند اقدامات متقابل را در دستور کار قرار دهد و دچار هزینه‌های یک‌طرفه نشود.

■ تجربه‌ای که نباید تکرار شود

گروه‌هایی که بر طبل مذاکره با ترامپ می‌کوبند، باید اظهارات اخیر او را به دقت بررسی کنند. سیاست‌های ترامپ در قبال ایران همواره بر پایه فشار حداکثری و اعمال تحریم‌های شدید بوده است. خروج او از توافق هسته‌ای و اعمال گسترده‌ترین تحریم‌های اقتصادی علیه ایران نشان داد نه‌تنها به تعهدات بین‌المللی پایبند نیست، بلکه از هر ابزاری برای تحت فشار قرار دادن تهران استفاده می‌کند.

اظهارات جدید ترامپ مبنی بر تلاش برای قطع درآمدهای نفتی ایران نشان‌دهنده ادامه همان رویکرد خصمانه او است. اگر ایران بار دیگر بدون دریافت تضمین‌های محکم وارد مذاکره با ترامپ شود، این خطر وجود دارد که هر توافق جدیدی به سرنوشتی مشابه برجام دچار شود. یکی از بزرگ‌ترین اشتباهات گذشته این بود که ایران تعهدات خود را به طور کامل اجرا کرد اما طرف آمریکایی نه‌تنها به وعده‌های خود عمل نکرد، بلکه از توافق خارج شد و تحریم‌ها را تشدید کرد. بنابراین کسانی که بر مذاکره با ترامپ تأکید دارند، باید بدانند اعتماد یکجانبه به دولت آمریکا، بویژه در دوره ترامپ، هزینه‌های سنگینی برای ایران خواهد داشت.